Joensuun ratapihan parantaminen

Suunnittelukohde 7/2019

Ratapihan toimintavarmuutta parannetaan uusilla turvalaitteilla ja liikenteen hoitoraiteella. Junaliikenteen täsmällisyyttä parannetaan muun muassa pääraiteen siirrolla, henkilö- ja tavaraliikenteen eriyttämisellä ja sähköistyksillä. Ajanmukainen ja toimiva ratapiha tukee Joensuun asemanseudun kehittämistä

NYKYTILA

Joensuun rooli ja toiminta rautatieliikennejärjestelmässä on muuttunut ajan saatossa eivätkä raiteistomalli ja tekninen varustelu vastaa nykyisiä tarpeita. Tulevaisuuden näkymät ja tavoitteet eroavat myös nykyisistä toimintatavoista. Liikennepaikka tulee varustaa moderneilla liikenteenohjaus- ja turvalaitteilla ja raiteisto tulee muuttaa nykyistä ja tulevaa liikennettä paremmin palvelevaksi. Nykyinen toimintamalli sitoo huomattavasti liikenteenohjaushenkilöstöä. Raiteiston tekninen kunto riittää vielä muutamaksi vuodeksi, minkä jälkeen päällysrakenne on uusimisen tarpeessa

HANKE JA TAVOITTEET

Ratapihan nykyiset mekaaniset liikenteenohjaus- ja turvalaitteet korvataan nykyaikaisella tietokonepohjaisella järjestelmällä ja samalla raiteistomalli ja ratatekninen rakenne uusitaan nykyliikennettä palvelevaksi ja toimivaksi ratapihaksi. Joensuussa tärkeä kehittämiskohde on myös henkilöliikenteen palvelutason parantaminen laitureita korottamalla ja matkustajien liikkumisen helpottamiseksi rakennettava silta välilaiturille. Toimenpiteet mahdollistavat täyspitkien junien saapumisen ja lähtemisen, mikä parantaa tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä. VAK-raide tulee säilymään tavararatapihalla

Joensuun kehittämisen ensisijaiset tavoitteet ovat liikenteen palvelutason parantaminen sekä operatiivisten kustannussäästöjen lisäksi nykyistä parempi joustavuus.

Turvalaiteinvestoinneilla saadaan aikaan liikennöinnin hallittavuuden sekä kokonaisturvallisuuden parantuminen. Hanke parantaa myös matkustajien ja ratapihatyöntekijöiden turvallisuutta. Liikennejärjestelmätasolla hanke parantaa rautatiejärjestelmän toimivuutta ja täsmällisyyttä. Lisäksi hanke mahdollistaa henkilöliikenteessä nykyistä toimivammat matkaketjut.

Tiesuunnitelma Mt 5013 Kuhasalontie liittyy osana parannustoimenpiteisiin ja sisältää tie- ja katujärjestelyiden lisäksi uuden Peltolan ylikulkusillan rakentamisen tavararatapihan yli. Tie-, katu- ja sillan rakentaminen on käynnistynyt v. 2019.

AIKATAULU

- Joensuun ratapihan yleissuunnitelma valmistui v. 2013.
- Joensuun ratapihan ratasuunnitelman valmistui v. 2017 ja on lainvoimainen.
- Rakentaminen on aloitettavissa.
- Käyttöönotto on 3 vuotta hankkeen aloittamisesta, kun Mt 5013 Kuhasalontien tiesuunnitelman mukaiset toimenpiteet on toteutettu.
- Eduskunta myönsi v. 2019 II lisätalousarviossa Joensuun ratapihan parantamiseen valtion osuutta koskevan 74 milj. euron sopimusvaltuuden, ja kohteen toteuttaminen voidaan aloittaa.

KUSTANNUKSET

Kustannusennuste ratapihan osalta on 77 M€, josta Joensuun kaupungin osuus on 3 M€ (melunsuojaus) ja Mt 5013 Kuhasalontien osalta 5,3 M€, josta Joensuun kaupungin kustannusosuus on 0,66 M€ MAKU130 (2010=100).

VAIKUTUKSET

- Raiteistomallin kehittäminen parantaa erityisesti tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä.
- Pidemmät raiteet mahdollistavat täyspitkien junien saapumisen ja lähtemisen ratapihalta
- Sähköveturin käytön lisääntymisen myötä dieselvetureista aiheutuvat haitat lähiasukkaille vähenevät
- Tietokoneasetinlaitteen rakentaminen vähentää liikenteenohjauksen henkilötyön tarvetta ja kustannuksia
- Tietokoneasetinlaite parantaa myös turvallisuutta inhimillisen virheen mahdollisuuden pienentyessä
- Kunnossapidon kustannukset vähenevät perusparannuksen ansiosta
- Junaliikenteen ja kunnossapidon kustannussäästöt ovat 3,3 M€/vuosi. Diskontattuna 30 vuoden ajalle vastaa 59,7 M€ hyötyä.
- Parantaa matkustajaturvallisuutta.

Hankkeen rahoitukseen asti ratapihaa joudutaan ylläpitämään kunnossapidon korjauksin ja yksittäisten vaihteiden uusimisilla vuosittain n. 2-3M€.

Lisätietoja: Väylävirasto, apulaisjohtaja Jussi Lindberg
Väylävirasto, projektipäällikkö Maija Salonen, p.0295343841